

1894 var Statsgælden 182 Mill. Kr. Syv Aar efter, ved Afslutningen af det sidste Statsregnskab den 31te Marts i Aar, var den vokset til 217 Mill. Ved Optagelse af det Statslaan, der her er foreslaaet, vil Gælden komme til at andrage 248 Mill. Dette er en rask Tilvækst i forholdsvis faa Aar: Det er naturligt, at man trykker sig ved at gaa videre, men Nødvendigheden kan byde at tage et saadant Skridt. Og for os stille Forholdene sig for Tiden saaledes, at vi ikke kunne undgaa at optage et nyt Statslaan, og jeg tror ikke, det vilde være rigtigt at gaa til et mindre Beløb, end det der her er foreslaaet. Allerede for et Aars Tid siden bragte den daværende Finansminister Optagelsen af et Laan af 25 Mill. Kr. paa Bane, og i afvigte Februar Maaned blev der i Folketinget af ham forelagt et Forslag desangaaende, hvilket imidlertid kun naaede til første Behandling. De Grunde, som vare bestemmende for den daværende Regering ved Fremsættelsen af dette Forslag, vare for det første Nødvendigheden af at skaffe Midler til Gennemførelse af forskellige offentlige Arbejder, som ere hjemlede ved allerede bestaaende Love, navnlig Loven af 27de April 1900, som hjemler Anlæg af de 3 midtjydske Jernbaner, Udvidelse af de 3 Stationer, Esbjerg, Aarhus og Korsør, og Udvidelse af Gedser-Warnemünde Routen, dernæst ogsaa Lovene af 8de Maj 1894, for saa vidt angik en Del af de Foranstaltninger, som endnu staa tilbage i Henhold til denne Kreds af Jernbanelove, samt endvidere at skaffe Midler til Udlaan i Henhold til Loven af 24de Marts 1896 om Tilvebringelse af Jordlodder for Husmænd. Nødvendigheden af at skaffe Midler til disse forskellige Formaal, var den ene af de Grunde, som da blev fremført, men dertil kom fremdeles, at det fandtes nødvendigt at supplere Statens Kassebeholdning, idet denne var gaaet meget betydeligt ned, saa langt ned, at Finansministeren frygtede for, at den ikke vilde være tilstrækkelig til at sikre Finanskasens normale Fungen. Den disponible Kassebeholdning blev opgivet at være den 30te September i Fjor omtrent $9\frac{1}{2}$ Mill. Kr., og det ventedes, at den den 31te Marts i Aar vilde være gaaet ned til omtrent $8\frac{1}{2}$ Mill. Kr. For den nu tiltraadte Regering stiller Forholdet sig saaledes, at begge de to Rækker af Betragtninger som foranledigede Fremsættelsen af Regeringsforslaget i Fjor, nu ere til Stede i forstærket, til Dels i meget forstærket Grad. Den disponible Kassebeholdning var den 31te Marts i Aar ikke saaledes

som ventet $8\frac{1}{2}$ Mill., men kun 3 Mill. Kr. Og i Løbet af indeværende Finansaar er denne Beholdning gaaet i den Grad ned, at det har været nødvendigt gentagne Gange at ty til midlertidige Forstrækninger, ved Nationalbankens velvillig ydede Hjælp. I Juli Maaned steg Nationalbankens Forskud til Finanserne paa et vist Tidspunkt til ikke mindre end 5 Mill. Kr. I August Maaned blev ganske vist denne Gæld dækket, men det har siden den 1ste September været nødvendigt igen at ty til den samme Assistance, og for Øjeblikket skylder Finanskasen omtrent 4 Mill. Kr. til Nationalbanken. Disse Forstrækninger ere af Nationalbanken blevne ydede paa for Statskasen særdeles gunstige Vilkaar. Jeg nævned forleden i Folketinget, at Nationalbanken kun beregnede sig en Rente af $3\frac{1}{2}$ pCt., men jeg skylder at oplyse, at ved en Opgørelse, som Finanserne nylig har modtaget fra Nationalbanken, er der i Betragtning af, at Diskontoen har været lavere, kun beregnet 3 pCt. For saa vidt har Statskasen faaet denne midlertidige Hjælp paa særdeles gunstige Vilkaar, men det siger sig selv, at Statskasen ikke kan vedblive at hjælpe sig ved denne Bistand, som desuden kommer til at tynde paa det indenlandske Pengemarked ved at unddrage disse Midler fra andre Øjemed. Og navnlig i Betragtning af, at der hen i Terminen i Aar vil forestaa betydelige Udbetalinger, er det paatrængende nødvendigt at skaffe den disponible Kassebeholdning en Forstærkning.

Hvad angaar den anden Række af Formaal, som blev fremført i Fjor, nemlig at tilvejebringe Midlerne til vedtagne Jernbaneanlæg og Udlaan, saa er Forholdet ogsaa her det, at Nødvendigheden er bleven større. Medens der i Fjor endnu kun var bragt et ubetydeligt Beløb til Anvendelse i Henhold til Loven af 1900 og der heller ikke i indeværende Finansaar hidtil er udbetalt større Summer i Henhold til denne Lov, saa staa vi nu ved det Tidspunkt, da der for Alvor bliver at tage fat paa disse Anlæg. De ville, efter den Opgørelse, der er modtagen fra Statsbanerne, i alt komme til at koste henimod 17 Mill. Kr. Af dette Beløb skal ifølge Lovens Bestemmelser et Beløb af $3-3\frac{1}{2}$ Mill. dækkes af Statskasen uden Optagelse af Statslaan, medens der derimod skal tages nærmere Bestemmelse om Tilvebringelsen af det resterende Beløb, som efter den Opgørelse, der nu foreligger, vil udgøre henimod $13\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Hertil kommer saa fremdeles, at der til